

ROK
ZASVÁTENÉHO
ŽIVOTA
2015

Ročník XV.

Kvetná nedeľa - (B) 29.marca 2015

týždeň 14.

Bernardín Šmíd

Čujte nebesia a počúvaj zem

Ak sme sa aspoň trochu dokázali vcítiť do utrpenia nášho Pána, možno aj v nás sa ozve pochybnosť: „Kde bol Boh Otec, o ktorého dobrote rozprával Ježiš také krásne podobenstvá?“ Podobenstvo o mánotratnom synovi nám ukazuje nesmiernu dobrotu Boha Otca, ktorý miluje človeka a chce spasíť hriešnika. Ponúknem vám zamyslenie, či dobre chápeme postavenie Boha Otca na Krížovej ceste. Aké miesto máme pripísať Bohu Otcovi? Sv. Pavol v liste Rimanom hovorí, že: „Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, keď sme ešte boli hriešnici“ (Rim 5,8) A na inom mieste v tom istom liste hovorí: „Keď ani vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých“ (Rim 8,32). Toto prehlásenie sv. Pavla nás prekvapuje. Nám sa skôr zdá, že skutočnosť, že Ježiš musel zomrieť na Kríži, nedokazuje Otcovu lásku, ale naopak „jeho krutosť“, alebo aspoň „neúprosnú spravodlivosť“. Poznanie Boha Otca je u mnohých kresťanov zanesené týmito falošnými predstavami. Pán Ježiš by aj pred nami znovu mohol zopakovať: „Spravodlivý Otče, svet ťa nepoznal!“ (Jn 17,25)

Zabúdame na to, že Boží Syn je Otcovou Láskou i Blaženosťou. A práve tento Syna dal za nás hriešnikov a svoju nesmiernu blaženosť zamenil za bolesť ľudského údela. Na rozdiel od predstav antických filozofov, ktorí nepripúšťali možnosť, že by Boh mohol byť láskou, lebo ako správne usudzovali, to by musel trpieť a utrpenie nie je podľa nich zlučiteľné s Božou dokonalosťou, Biblický Boh, Boh Starého i Nového zákona, sa zjavuje ako Boh milujúci a preto aj súcitiaci a trpiaci. Prvotná cirkev si tejto pravdy bola plne vedomá.

Tertulián píše: „Ak Syn trpel, trpel Otec s ním. Akoby mohol Syn trpieť, bez toho aby Otec trpel spolu s ním?“ Podobne uvažuje Origenes: „Či Otec, Boh celého tvorstva, ktorý je plný zhovievavosti, milosrdenstva a dobroty, nejakým spôsobom netrpí? Či nevieš, že keď sa zaoberá ľudskými vecami, trpí ľudským spôsobom? Trpí muky lásky.“ Kristovo utrpenie je len zjavením a dejinným prejavom toho, čo sa deje v samotnom Bohu, v samotnom Božom srdci. Na otázku, prečo Boh trpí, nachádzame odpoveď u prorokov:

„Čujte nebesia a počúvaj zem, lebo Pán

hovorí: „Synov som si vychoval a vyvýšil, oni sa mi však spreneverili.“

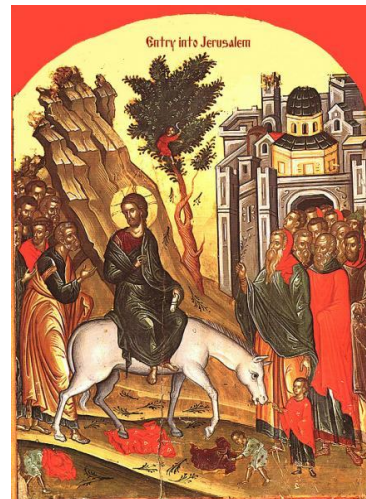
Božie utrpenie je však kvalitatívne iné ako naše, pretože my trpíme, lebo musíme, zatiaľ čo Boh trpí zvrchovane slobodne a jeho utrpenie nič neuberá na Božej neporušiteľnosti a nemennosti. Sv. Gregor Divotvorca hovorí: „Je to utrpenie toho, ktorý nie je schopný utrpenia“ Boh trpí, pretože miluje. Pápež Ján Pavol II. vo svojej encyklike „Dominum et vivificantem“ hovorí: „že v človečenstve Ježiša Vykupiteľa sa konkretizuje utrpenie Boha.“

„Spravodlivý Otče, svet ťa nepoznal!“ (Jn 17,25) Bolesť nášho sveta je v tom, že nepozná Otca. Keď človek opustil Boha Otca, opustili synovia svojich otcov. A každý pozemský otec si prežije nejakým spôsobom túto bolesť, aby aspoň trochu prenikol do bolesti Boha Otca.

Dnes rozjímame nad príbehom božskej lásky jedného Otca k Synovi a jedného Syna k Otcovi. Nech vyrastie z tohoto tajomstva pre cirkev i pre svet uzdravujúca milosť, ktorá znovu obráti srdcia otcov k synom a srdcia synov k otcov. Nech obmäkčí naše skamenené srdcia i vo vzťahu k Bohu Otcovi. Človek musí znovu uveriť v lásku Boha Otca, aby pochopil svoju vlastnú cenu, aby znovu našiel radosť z toho, že je mužom, že je ženou, že je otcom alebo matkou, synom alebo dcérou. Radosť z toho, že je na svete, že existuje a je milovaný Bohom.

Ak denne vystupuje z nášho chorého sveta, ktorý nepozná Otca mnoho rúhaní a vzbury a toľko kliedieb, my si prisvojme slová apoštola Pavla a volajme: „Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista!“

Na záver kratučká epizóda zo života sv. Františka: „Raz išiel okolo kostola Panny Márie Anjelskej a hlasne nariekal a vzdychal. Jeden duchovný človek sa preto domnieval, že František trpí nejakou chorobou alebo bolesťou. Dojatý súcitom sa ho pýtal: „Prečo plačeš?“ A František mu odpovedal: „Oplakávam utrpenie môjho Pána Ježiša Krista a nehanbil by som sa ho oplakávať po celom svete.“ Ten muž začal hlasne nariekať spolu s ním.“

Kráľom je Hospodin!
I zachveli sa národy.
On nad cherubmi sedí,
zemou otriasa.

Veľký je Hospodin na Sione,
nad všetky národy je vysoko.
Nech teda chvália Jeho meno
veľké a úžasné, pretože svätý je!
A že je kráľom, miluje právo.
Ty, Pane, stanovil si poriadok,
spravodlivosť
i právo v Jákobovi.

Ó, chváľte Pána, Boha nášho,
skloňte sa pred Jeho podnožou,
pretože svätý je!
Mojžiš i Áron boli z Jeho kňazov
a Jeho meno vzýval Samuel.

Volali na Pána a On ich vypočul.
V oblačnom stĺpe
ku nim prehovoril;
čo povedal, to pamätali si,
takisto príkazy, čo vydal im.

Ó, Pane, Bože náš,
Ty si ich vypočul,
bol si im Bohom, ktorý odpúšťa,
i trestá za ich výčiny.
Nuž, chváľte Pána,
Boha nášho chváľte!
Pred Jeho svätým vrchom
skloňte sa.
Pretože svätý je Pán.

Súciť s človekom a dotyk dávania

Chodievam tam raz v roku. No nikdy nie vtedy, keď je tam veľa ľudí. Mať svedkov vo chvíli, keď sa vraciam do spomienok a ponáram do modlitby... Vyrušovalo by ma to. Zahľadím sa

na ich fotky, zasmejem sa na nejakej hlúposti, ktorú sme spolu vyviedli a ktorá mi príde v tom okamihu na myseľ. Následne obrátim svoj pohľad a srdce k Bohu. Poznačený smútkom a otázkami prosím za ich nesmrteľné duše. Dve sestry, ktoré so mnou vyrastali. Dve sestry ma neprestajne privádzajú k otázke bolesti a utrpenia. Prečo ony? Prečo zomreli také mladé a obe naraz?

Kvetná nedeľa nás vovádza do predstáv o utrpení a bolesti. Každý z nás si určite položil otázku: Prečo Ježiš? Prečo musel tak kruto trpieť a umrieť? Dnešný svet nás naplnia agresivitou a chladom, aj napriek tomu však nemáme radi pohľad na bolesť. Rýchlo obraciame zrak od vecí, čo v nás vyvolávajú zlé pocity, a utekáme od myšlienok na utrpenie. Ježiš plný bolesti nesie kríž a stavia nás do konfrontácie nášho ľudského a jeho Božieho prístupu k životu. Keď ho vidíme v tom zúboženom stave, máme chuť vyčítať všetkým naokolo: Čo ste to urobili? Ovláda nás možno aj spravodlivý hnev a chuť verejne odsúdiť tých, ktorí ubližujú večnej Láske a Dobru. Ježiš s krížom na pleciah nám však vraví: Boh je ten, ktorému nie je vlastné odsudzovanie, ale súciť s človekom. Počuli sme to aj v texte nedeľného evanjelia. Zastal sa ženy, ktorá mu natierala telo olejom: „Nechajte ju! Prečo ju trápíte! Urobila mi dobrý skutok. Urobila, čo mohla.“ V tomto jeho postoji vidíme, že aj vtedy, keď ho zloba vychádzajúca z ľudského srdca zasahuje, aj vtedy vyjadruje súciť so ženou, ktorou ostatní opovrhujú. Nemyslí na seba a na to, čo ho čaká, ale ako ochrániť nevinnú ženu. Marek nám vo svojom evanjeliu poukazuje aj na druhý znak a prejav Boha; dotyk dávania. Ježiš nekladá ruky iba na deti a chorých, ktorým spôsoboval radosť z oslobodenia od bolesti či smútku. Svoj dotyk dávania završuje práve dnes, v okamihu lámania chleba, pozdvihovania kalicha a pri dotyku s krížom, na ktorom dáva seba samého za nás. Aké rozdielne sú jeho dotyky a tie, ktoré sa mu dostávajú v dnešnom evanjeliu. Aj tie cez nás. Veď tie naše sú neraz zisťné, ubližujúce a vyvolávajúce smútok aj slzy. Čo nám chce Ježiš prostredníctvom príbehu Kvetnej nedele povedať? Aby sme mali súciť s každým človekom a dotýkali sa ho s úmyslom darovať. Nenecháva nás v myšlienkach na smútok a beznádej. Práve teraz nám ukazuje, že aj na krížovej ceste je možné vidieť krásu a dobrotu Boha. Jeho utrpenie má

Jozef Kozák

Dnešný program:

Pri sv. omšiach je celoslovenská zbierka pre prenasledovaných kresťanov.

Popoludní - 14:00 pobožnosť krížovej cesty.

Pezinok - kláštor kapucínov - sv. spoveď 14:30 - 18:00

Zelený štvrtok:

9:30 Bratislava - Katedrála sv. Martina - sv. omša svätenia olejov.

Adorácia na Bielu Sobotu - prosím, zapíšte sa aspoň dvaja na daný časový úsek.

Na veľkonočnú vigíliu si, prosím, prineste sviece.

Veľkonočná nedeľa: Po sv. omšiach požehnám pokrmy. Na veľkonočnú nedeľu je tradičná farská ofera.

Zavolaj na nás

Mária stála vonku pri hrobe a plakala. Ježiš sa jej opýtal: „Žena, prečo plačeš? Koho hľadáš?“ Ona si myslela, že je to záhradník. Ježiš ju oslovil: „Mária!“ Ona sa obrátila a po hebrejsky mu povedala: „Rabbuni,“ čo znamená Učiteľ (porov. Jn 20, 11-18).

Na prvý pohľad zarážajúce, v skutočnosti úplne normálne: Mária Magdaléna, ktorá Ježiša poznala veľmi dobre, si ho pomýli so záhradníkom. Dvomi sklamaným učeníkom, utekajúcim z Jeruzalema do Emauz, sa stane to isté, len v bledomodrom. Kým im sám nenapovie, nepoznávajú ho.

Pane,

ja si ťa tiež často mýlim so záhradníkom či s pocestným a nevšímam si ťa. Nie je jednoduché vidieť ťa, poznávať a milovať v každom človeku, ktorého mi pošleš do cesty. Zavolaj na mňa: „Mária!“ Prosím, zavolaj po mene aj tých, ktorých nosím v srdci. Zavolaj na nich skôr, ako vydýchnu naposledy. Nech si spomenú, že tvoj hlas už niekedy niekde počuli: pri krste, pri prvom (a niektorí zároveň poslednom) svätom prijímaní, občas i z kazateľnice. Nech ťa bezpečne poznajú a prijímajú za svätého Spasiteľa.

Marie Svatošová „Tykadlom Vieri“

Sväté omše vo Veľkom týždni - (B)

30.III. pondelok - Veľkého týždňa

18:00 *Za zdravie a Božiu pomoc (K.)*

31.III. utorok - Veľkého týždňa

18:00 *Za Ľ. Jozefu Macákovú*

1.IV. streda - Veľkého týždňa

18:00 *Za Ľ. Jozefa Horvátha (30 dní)*

Upratovanie kostola č.d. 285 - 324

2.IV. Zelený štvrtok – Zelený štvrtok Pánovej večere

*Za obvyklých podmienok úplné odpustky pri speve **Ctíme túto.***

18:00 *Za knázov*

Lektori: Pešková E., Polakovič P.

3.IV. Veľký piatok - Veľký Piatok Utrpenia a smrti Pánovej

Prisny pôst a zdržiavanie sa mäsitého pokrmu

09:00 *Krížová cesta - od kostola po kaplnku sv. Anny*

15:00 *Obrady Veľkého piatku – Za obvyklých podmienok*

úplné odpustky pri uctení kríža

Lektori: Blahová M., Jurčovičová

4.IV. Biela sobota ***Úplné zdržiavanie sa mäsitého pokrmu až do Veľkonočnej vigílie je dobrovoľné, ale užitočná tradícia.***

08:00 *Ranné chvály a posvätné čítania*

08:30 *Začiatok celodennej poklony v Božom hrobe*

19:10 *Ukončenie poklony v Božom hrobe*

19:30 ***Veľkonočná vigília***

za chorých, trpiacich

5.IV. Veľkonočná nedeľa (B)

08:00 *Podakovanie Pánu Bohu za službu knáza*

ThDr. Alexeja Izakoviča

Lektori: Hrdlovičová K., Hajičková M.

10:00 *Za farníkov*

Lektori: Kosnáčová T., Polanská Z.

14:00 *Posvätný ruženec, litánie a výmena ruženc.tajomstiev*

Liturgický kalendár

30.III. pondelok Sv. Ján Klimak

31.III. utorok Sv. Benjamin

1.IV. streda Sv. Hugo, biskup

2.IV. štvrtok **Zelený štvrtok**

3.IV. piatok **Veľký piatok**

4.IV. sobota **BL. Rénata, mučenica**

Obrady Veľkého týždňa

Veľký týždeň

- nás privádza k vrcholu nášho kresťanského tajomstva. Pán Ježiš, Boží Syn, ktorý sa stal človekom slávi poslednú večeru s učeníkmi, na druhý deň je ukrižovaný a vstáva z mŕtvych.

Kvetná nedeľa

- čiže Nedeľa utrpenia Pána je deň, v ktorý si pripomínáme ako Pán Ježiš vstúpil do Jeruzalema na osliatku. Vtedy ľudia nadšene kričali: „Hosana.“ A takto by sme v duchu viery mali kričať aj my. Privítať nášho Pána, ktorý nás prichádza vykúpiť. Bez Jeho obety by sme boli navždy stratení, ale toto vykúpenie má pre nás obrovskú hodnotu. Boh nám odpúšťa hriechy aj vinu a dáva nám nový život. „Potrebujem aj ja vykúpenie, odpustenie hriechov? V čom cítim svoju najväčšiu vinu?“

*Pašie na Kvetnú nedeľu podľa
sv. Marka
Mk 14,1-15,47*

Veľkonočné Trojdnie

Zelený štvrtok

V tento deň si pripomínáme 3 dôležité veci pre našu spásu:

1. Pán Ježiš umýva apoštolom nohy a dáva nám príkaz: „Milujte sa navzájom ako som ja miloval vás.“ Aká láska to má byť? Taká akú mal Pán Ježiš voči nám. To znamená obetavá, pokorná, nezištná.

2. Ustanovenie Eucharistie – keď Pán Ježiš hovorí slová „toto je moje telo, toto je moja krv.“

3. Ustanovenia sviatosti kňazstva.

Pri večernej sv. omši, počas chválospevu zvonja zvony, potom sa do Veľkonočnej vigílie odmlčia. Po modlitbe po prijímaní sa prenesie Oltárna sviatosť do bočného oltára a zaspieva sa Pange lingua a Tantum

ergo (Sviatosť tela tajomného 1-4 a Ctíme túto Sviatosť...5-6). Nakoniec sa obnažia oltáre.

Po sv. omši bude kostol otvorený do 21:15, aby sme v kostole prežili tiché chvíle v adorácii s Ježišom v Getsemanskej záhrade.

Veľký piatok

Ráno o 9:00 bude krížová cesta od kostola ku kaplnke Sv. Anny.

Je to jediný deň cez rok, kedy sa neslúži sv. omša na celom svete – ide len o obrady.

Prežívame **utrpenie Pána Ježiša**. Rozjíname

nad jeho odsúdením, nad jeho smrťou na kríži. Preto tento deň je dňom pôstu, aby sme aj my preživali aspoň ... jednu stotinu ... z jeho ozajstného utrpenia.

Ježiš Kristus vydýchol o tretej hodine popoludní. Aj my o tejto hodine začneme „trpieť“ spolu s ním.

Kňaz v červenom rúchu prichádza spolu s miništrantmi pred prázdny svätostánok a spoločne si **líhajú na zem** na znak pokory a ako poďakovanie za obetu Ježiša Krista. Ako bezmocní v prach padáme a túžime po vykúpení – Boha prosíme o našu spásu.

Nasledujú 2 čítania, ktoré vyjadrujú tajomstvo tohto dňa a pašie o umučení a smrti nášho Pána Ježiša.

*Pašie na Veľký piatok podľa
sv. Jána
Jn 18,1-40 a 19, 1-42*

Po **krátkej homílii** nasledujú prosby, ktoré sú slávnostnejšie ako kedykoľvek inokedy. Prednesieme **desať prosieb**. Pred každou prosbou prednesie kňaz úmysel modlitby a vyzve nás, aby sme si pokľakli. Vo všeobecnom tichu samostatne prosíme za prednesený úmysel ... Kňaz nás vyzve, aby sme vstali. Potom zaspieva prosbu na ten úmysel, za ktorý sme prosili. Toto sa opakuje desať krát.

Potom traja miništranti prinesú v sprievode sviec zo zadnej časti kostola zahalený kríž. Teraz nastáva tá chvíľa, keď si **uctíme kríž**, ktorý je znakom, symbolom a prejavom našej spásy. V dnešný deň má kríž oveľa väčšiu hodnotu ako inokedy. Je to tak, ako napríklad s naším krstným menom, ktoré si viac vážime na meniny. Sú to akoby meniny kríža napríklad

s naším krstným menom, ktoré si viac vážime na meniny. Sú to akoby meniny kríža. Kľakáme si uctievať kríž v tom vedomí, akoby práve teraz na ňom Kristus zomieral. Preto aj kňaz pozdvihne kríž a spieva: „Hľa, drevo kríža“ a veriaci odpovedajú: „Poďte, pokloňme sa.“ Toto sa spieva trikrát. Takto si môžeme uctiť kríž. Za tento úkon môžeme získať **plnomocné odpustky**.

Potom, keď kňaz vystaví tento kríž, pôjdeme ho uctiť. Uctí ho kňaz, a miništranti a ostatní prisluhujúci. Po nich sa vedľa kríža zapália sviece a bude položený pred oltárom. Po obradoch si ho aj ostatní veriaci môžu uctiť.

Modlitba Otče náš bude predzvesťou **svätého prijímania**. Po svätom prijímaní bude znova Sviatosť prenesená do bočného oltára, kde bude slávnostne vystavená. Pod ňou bude Boží hrob, v ktorom bude kríž na ktorom zomiera Pán Ježiš. Dnes je možnosť väčšej úcty sviatosti oltárnej. **Postupne si kríž uctia deti, potom muži a nakoniec ženy tak, aby celá poklona sv. Krížu bola dôstojná bez tlačenia a ponáhľania. Kto môžeš, zotrvej s Kristom až do uloženia Oltárnej sviatosti.**

Sviatosť Oltárna bude v kostole vystavená do 21:00 hod.

Biela sobota

Na Bielu sobotu zotrviavame pri hrobe Pána Ježiša a rozjíname o jeho utrpení a smrti a o jeho zostúpení k zosnulým. Prichádza k nim jeho duša, ktorá odišla z tela a pozýva ich do Božieho kráľovstva.

Veľkonočná vigília

V sobotu večer pred Božím chrámom sa začína sláviť Veľká noc – noc nášho vykúpenia. Končí sa stará a začína nová zmluva.

Budeme teda prežívať vigíliu, očakávanie Pánovho vzkriesenia. Celý tento obrad so svätou omšou, každá jeho chvíľa, má svoj veľký význam a zmysel. Začneme pred Božím chrámom pri ohni. **Oheň** je symbolom svetla, symbolom Ježiša Krista, ktorý prináša svetlo tomuto svetu. Kňaz zapáli paškál – Veľkonočnú sviecu spolu s miništrantmi. Keď kňaz vstúpi do chrámu, trikrát sa zastaví a spieva: „Kristus, svetlo sveta.“ Tretíkrát sa zastaví až pri oltári.

Potom položí veľkonočnú sviecu na svietnik a kadidlom ju incenzuje. Potom nasleduje najkrajší chválospev – **veľkonočný chválospev – exultet**. Po ňom nasleduje modlitba a **štyri čítania zo Starého zákona**.

Po štvrtom čítaní sa kňaz modlí modlitbu a zapalujú sa sviece, lebo vstupujeme do Nového zákona – Kristus vstáva z mŕtvych.

Nasleduje oslavná pieseň Sláva Bohu na výsostiach.

Teraz sa započúvame do čítania z **Nového zákona** a nasleduje trojnásobné Aleluja, ktoré bude krajšie ako zvyčajne. **Aleluja – radujme sa!**

Radostné posolstvo o zmŕtvychvstaní v **evanjeliu**. Po homílii sa prihovoríme k našim patrónom a zástancam **v litániách ku všetkým svätým** a obnovíme si **krstné sľuby**, aby sme sa zbavili svojho „starého zákona“ a začali žiť nový. Na znak nášho znovuzrodenia nás kňaz pokropí krstnou vodou – vodou znovuzrodenia.

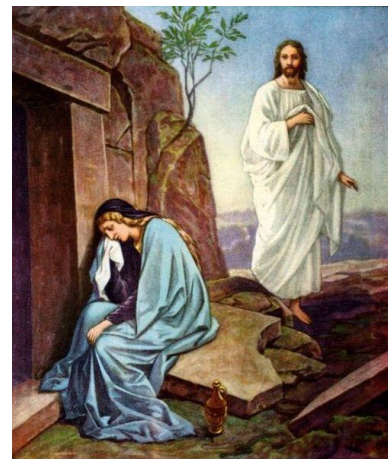
Po obnove krstných sľubov, pri ktorých môžeme získať **plnomocné odpustky**, nasledujú **spoločné prosby**. Po nich pokračuje **svätá omša**, pri ktorej Kristus zomiera a vstáva z mŕtvych.

Po svätom prijímaní sa vkladá sviatosť do monštrancie, ktorá sa položí na obetný stôl.

Začína sa sláviť náš typický obrad na Slovensku -

obrad vzkriesenia.

Kňaz incenzuje kadidlom sviatosť. Potom spieva „antifónu“. Do rúk vezme sviatosť a zaspieva: „Pokoj vám ja som to, aleluja.“ Odpovieme: „Nebojte sa, aleluja“. Potom kňaz intonuje: „Pán Ježiš Kristus vstal z mŕtvych, aleluja.“

Pokračujeme rovno-mennou piesňou.

Nasleduje **procesia**. Zaradíme sa nasledovne:

1. Z kostola pôjdu ako prví miništranti s krížom a sviečkami a za ním všetky deti.
2. muži
3. ostatní miništranti
3. kňaz so Sviatosťou Oltárnou
4. ženy

Pri procesii si uvedomme: aby Kristus nevstal len z hrobu, ale aj z môjho srdca, aby nebol stále vo mne pochovaný a nepôsobil vo vnútri, ale naopak ...

Na znak tohto sa vrátíme do chrámu, kde pred sviatosťou zaspievame jednu z najkrajších piesní,

- Te Deum – Teba, Bože chválime.

Po piesni kňaz udelí požehnanie. Na záver sa spieva mariánska antifóna: „**Raduj sa nebies Kráľovná, aleluja.**“ S pocitom radosti zo zmŕtvychvstania nášho Pána sa rozchádzame.

Kristotaxia

V prírode sa stretávame s takzvanou taxiou, geotaxiou alebo chemotaxiou. V prvom prípade ide o vplyv Zeme na korene všetkých rastlín. Ide o smerovanie ich koreňov do stredu planéty. Táto sila ťahá korene rastlín smerom dole.

V prípade chemotaxie sa vplyvom tejto sily usmerňuje pohyb spermii v maternici smerom k vajíčkovodu, kde sa majú stretnúť s vajíčkom.

Podobne by sme mohli obrazne hovoriť aj o existencii akejsi „kristotaxie“, o sile vychádzajúcej z Krista, ktorá pôsobí na ľudskú dušu ako veľmi jemný magnet. Ak sa človek pohybuje ďaleko od silového poľa, Ježišov vplyv nemusí zaznamenať. Keď sa však k nemu priblíži, začne ho mocnejšie priťahovať a priamoúmerne sa vytvára spätná väzba. Čím viac sa približujeme, tým viac nás to priťahuje, a čím silnejšie nás to priťahuje, tým viac sa približujeme k magnetu. Cieľ je jediný. Byť v plnom kontakte s magnetom.

Východná kresťanská teológia hovorí o takzvanej *theosis* (*divinizácii*), o zbožštení človeka ako zmysle ľudského života. Nemá však na mysli idolatriu, vytvoríť z človeka idol, ktorý by nahradil Boha, ale čo možno najužšie zjednotenie s Bohom. Svätý Bazil Veľký hovorí: „Človek je Božie stvorenie, ktoré je povolane stať sa bohom.“ Svätý Gregor Teológ k tomu dodáva: „Človek je jediný tvor, ktorý sa odlišuje od ostatných stvorení, a to tým, že ako jediný sa môže stať bohom.“

Na rozdiel od ostatných stvorení Boh obdaroval iba človeka, aby sa stal Božím obrazom. Týmto darom sú: rozumná myseľ, svedomie, slobodná vôľa, to je sloboda, tvorivosť, eros, túžba po dokonalosti a po Bohu, schopnosť uvedomovať si seba a všetko, čo človeka povyšuje nad všetky ostatné stvorenia a čo z neho touto cestou vytvára nielen jedinečnú osobu, ale tiež osobnosť. Inými slovami, čokoľvek, čo sa podieľa na vytváraní ľudskej osoby, možno považovať za tieto dary - dary podľa Božieho obrazu.

Boh sa správa ako správne naprogramovaná GPS navigácia. Človek sa môže sto ráz vybrať nesprávnym smerom, Boh však cestu „prepočítava“, vždy znova koriguje a toho, kto sa nechá viesť, vedie do cieľa túžob - k samotnému Bohu.

Zásnuby úžasu a lásky

Strach nemôže byť priateľom človeka. Oslabuje jeho vôľu, dokonca ju môže nepochopiteľne meniť až paralyzovať. Niekedy sa Starý zákon charakterizuje ako zákon založený na strachu. Všetko veľkolepé a nezvyčajné môže v človeku vyvolávať pocit čohosi hrôzostrašného, čo býva väčšie a mocnejšie, ako je on sám. Boží majestáť môže v človeku vzbudzovať pocit ľudskej malosti, a tým aj strachu. Predovšetkým keď ide o strach z Božieho trestu. Boh sa však nezjavil, aby človeka desil a trestal, ale práve naopak, aby ho ubezpečil o svojej mocnej a otcovskej prítomnosti. V omšovom texte sa modlíme:

„Keď sme boli pokrstení, neprijali sme ducha otroctva, aby sme sa znova báli, ale prijali sme ducha synovstva, v ktorom môžeme Boha nazývať otcom.“

Aj apoštolov Petra, Jakuba a Jána zachvátil úžas, keď sa Ježiš pred nimi na vrchu premenil. V tej chvíli to bol práve Peter, naplnený úžasom, čo chcel na tom mieste okamžite postaviť tri stany.

Čudovať sa, to by sme ešte azda dokázali, ale žasnúť, túto vlastnosť malých detí sme už dávno stratili.

Keď sa hovorí o úžase, prichádza mi na um nasledujúci príbeh:

Istý poľovník si zaobstaral už vycvičeného poľovníckeho psa. Keďže chcel vyskúšať jeho lovecké schopnosti, vybral sa s ním k jazero na lov divých kačíc. Keď sa mu podarilo zostreliť prvú a tá spadla do jazera, dal psovi povel: „Prines!“ Pes vyštartoval, rozbehol sa po hladine, dobehol až k

úlovku, schmatol ho, otočil sa a vrátil sa zase behom po vode späť na breh k svojmu pánovi. Poľovník nevychádzal z úžasu. Počkal na ďalšiu kačicu, a keď ju zostrelil, znova po ňu poslal svojho psa. Ten zopakoval to, čo už predviedol prvý raz. Poľovník si neveriacky pretieral oči: pes behá po vode. Vybral sa naspäť do dediny, vzal so sebou svojho priateľa a vrátili sa k jazero. Znova zamieril pušku na divú kačicu, zostrelil ju a poslal po ňu svojho psa. Ten nelenil, rozbehol sa po hladine, schmatol korisť a tou istou cestou po vode sa vrátil k čakajúcim mužom.

„Videl si to?“ spýtal sa užasnutý poľovník svojho priateľa.

„Videl,“ odpovedal kamarát, „takého psa by som teda nechcel. Musí to byť pekný nepodarenec, veď vôbec nedokáže plávať.“

Keď u poľovníckovho priateľa vylúčime žiarlivosť, ktorá by ho mohla viesť k takej odpovedi, potom môžeme pripustiť, že aj on patrí medzi tých ľudí, ktorí sú schopní čudovať sa kadečomu obyčajnému, ale veci a udalosti, ktoré si naozaj zaslúžia obdiv a úžas, im absolútne nič nehovorí. Hľadia na zázrak, ale nevidia ho. Nie sú schopní žasnúť ani pri východe, ani pri západe slnka, keďže ich považujú za bežné, každodenne sa opakujúce javy. Ani pohľad do hĺbky detských očí ich neprivádza do úžasu, lebo deti majú denne vo svojej blízkosti. Na druhej strane ich nesmierne fascinujú informácie podávané z piatej ruky pri pive v staničnej reštaurácii alebo sexuálne škandály slávnych spevákov či celebrit.

Známy židovský spisovateľ Franz Werfel hovorí, že spiritualita je nadšený úžas nad zázrakmi všedného života, a britský spisovateľ G. K. Chesterton k tomu dodáva, že skutočne duchovne živý je ten človek, ktorý nestratil schopnosť žasnúť.

Vyzerať to teda tak, že umenie žasnúť akoby patrilo do výbavy umelcov alebo filozofov, všeobecne ľudí ducha. Hlupáci a pouličné klebetnice sa zas zvyčajne všetkému čudujú.

Max Kašparů „Po lane ku Kristovi“

NAŠE MAMY

Nemala ešte ani šesťdesiat a ochorela na rakovinu. Moja mama. Pamätám si na jej prvé slová, ktorými ma privítala, keď som ju necelý týždeň pred jej smrťou navštívil v nemocnici: Priniesol si mi posilu? Myslela na sväté prijímanie. Všimol som si, s akou vierou prežívala a ako sa modlíla, keď prijala Pána Ježiša. Mal som dojem, že už je viac doma v Božom svete ako tu na zemi. A potom mi povedala: Vieš, každý deň mám určený, za koho obetujem svoje bolesti. Jeden deň je za teba. Až po jej smrti som sa dozvedel, že už pred mojím narodením prosila za mňa, aby som sa stal Kristovým kňazom.

Talianky kňaz Alessandro Pronzato rozpráva o svojej skúsenosti takto: Poznám ženu, jej syn je v seminári. Plat muža nestačí, preto táto žena pracuje v škole a vo voľnom čase pomáha v rodinách. Jedného dňa vyjde zákon, že pre tých, ktorí pracujú v škole, sa vyžaduje určité školské vzdelanie. Táto žena ho nemá. Jej syn sa však predsa chce stať kňazom. Táto chudobná štyridsaťpäťročná žena neváha vziať do ruky pero a knihu (samozrejme vo voľnom čase), posadí sa s jedenásťročnými školákmi do lavice, aby takto získala požadované vysvedčenie. Táto udalosť je pravdivá! Ručila za ňu. Tá žena je totiž moja matka.

V mesiaci máji osobitne myslíme na Pannu Máriu, matku Pána Ježiša, a tiež na naše vlastné mamy. Prosme Boha a ďakujeme mu za všetky matky, ktoré žili a žijú modlitbou a láskou.

Básnik Milan Rúfus to vyjadril tak krásne, že mama sama je už modlitbou. Jej pohladenie, jej úsmev i jej vráska sú ako modlitba, čo do nej vložil Boh. Mama je láska. Lebo aj Boh je láska. Pusto by sa nám žilo bez tých dvoch.

Náš svet potrebuje práve takéto mamy! Mamy, ktoré milujú a modlia sa. Nový život dávajú nielen telesne, ale svoje deti vychovávajú aj láskou a vierou svojho srdca. Ako Mária počúvajú a zachovávajú Božie slovo, ktorým možno utvárať najkrajší ľudský život.

Josef Šuppa SJ „Sýtiť srdce i ducha“

ŠTEŇATÁ NA PREDAJ

Majiteľ obchodu pribil na dvere tabuľku s nápisom: Šteňatá na predaj. Podobné tabuľky priťahujú deti, a tak sa pod ňou objavil malý hlúčik.

„Kofko stojí šteňa?“

„Dvadsať až štyridsať eur,“ odpovedal majiteľ. Chlapec zalovil vo vreckách a vytiahol niekoľko mincí.

„Mám tri eurá,“ povedal. „Môžem sa na ne, prosím, pozrieť?“

Majiteľ sa usmial a zapískal. Zo psej búdy vybehla Lady, bežala uličkami obchodu a za ňou sa kolísalo päť malých kľbiek so striebornou srstou. Jedno šteňa zostávalo výrazne pozadu.

„Čo sa stalo tomu psíkovi?“ spýtal sa chlapček a ukázal na krivajúce šteňa.

Majiteľ obchodu chlapcovi vysvetlil, že veterinár zistil u psíka chybu bedrovej kosti.

Vždy bude krívať. Chlapca to dojalo.

„Tohto psíka si chcem kúpiť.“

„To nie je potrebné,“ odpovedal majiteľ. „Ak ho skutočne chceš, tak ti ho darujem.“

Chlapec sa cítil trochu dotknutý. Pozrel sa majiteľovi priamo do očí, ukázal na psíka a povedal:

„Nechcem, aby ste mi ho darovali. Ten psík má rovnakú hodnotu ako ostatní a ja zaň zaplatím plnú cenu.“

Teraz vám dám tri eurá a každý mesiac päťdesiat centov, až celú čiastku splatím.“

„Neverím, že chceš toho psíka kúpiť,“ odpovedal majiteľ. „Nikdy s tebou nebude behať, nebude sa ani hrať či skákať ako ostatné šteňatá.“

V tej chvíli sa chlapec zohol, vyhrnul si nohavice a ukázal majiteľovi škaredo zmrzačenú nohu, skrútenú a zovretú kovovou svorkou.“

„To nič,“ odpovedal mierne chlapec a pozeral sa na muža, „ani ja nebehám príliš dobre, a šteniatko bude potrebovať niekoho, kto mu bude rozumieť.“

- Vážim si ľudí pre nich samotných alebo ich súdim podľa zdania?

- Uznávam, že ľudia s postihnutím majú rovnakú dôstojnosť? Od čoho podľa mňa závisí dôstojnosť?

- S ktorými zo svojich nedostatkov by som sa mal zmieriť, aby som mohol prijať a oceniť tých, ktorí sú na tom podobne?

Bruno Ferrero „Vôňa ruže“

Desatoro

Je nad čím rozmýšľať (2)

Nemožno povedať, že by moderný človek nemal dost otázok. Najakútnejšie sa týkajú toho, ako si udržať život. No za mraveniskom všetkých týchto starostí sa týči i dnes v tichu a majestátne otázka o Bohu. Má život zmysel? Je Boh? Vedie k nemu nejaká cesta? Tieto otázky nemôžu byť ľahostajné nikomu, kto nie je ľahostajný sám sebe, kto sám seba duchovne nepoprel, kto chce byť človekom. Peter Lippert napísal knihu Človek Jób hovorí s Bohom. Máme ju i v slovenčine. Človek Jób je obťažovaný človek. Pre svoje vnútorné biedy trpí viac než pre vonkajšie bolesti a údery osudu... Snažne a úzkostlivo skúma svet a znova a znova stojí pred jeho nepochopiteľnosťou. Schýlený kráča pod ťarchou svojich skúseností a je vášnivým hľadačom pravdy. Týmto človekom - Jóbom je každý z nás. Ak sme to neprežili, možno to prežijeme.

„Ono to raz na každého príde,“ - napísal básnik, - „príde k nám a príde za nami. Že si hlavu v náhlom osamení

poťažkáva človek na dlani. Verné veci mlčia, Zem i lesy - všetko si ťa ticho spomína. A ty sám v tom tichu poznáš, že si hlbina...“ (M. Rúfus).

Sú medzi nami aj celkom plytké hlavy, ktoré nepremýšľajú a netrápia sa. Niektorí z týchto ľudí žijoria na úrovni živočíchov. Je ich dost. Iní nemajú odpovede, ale ani nehovoria, že sú šťastní.

I tí, ktorí neveria v Boha, môžu v hĺbke srdca hľadať pravdu. Niektorí z nich preto naozaj trpia ako vo svojej najťažšej existenčnej núdzi, do ktorej ich vháňa život. V takýchto prípadoch sa dá povedať, že i pochybovanie a skepsa môžu plniť vážne poslanie v živote človeka. Nik nemôže vedieť, či práve páľčivé pochybovanie nie je v živote nejakého človeka víchrice, ktorá ho schytí, aby ho nakoniec zakorenila hlbšie do pravdy, než by to dokázala neškodná bezpečnosť života ničím neohrozeného. No skepsa sama, ktorá nevyúsťuje do takéhoto očistného poznania, siaha až na korene našej existencie a môže robiť človeka nešťastným až k zúfalstvu. Len v pravde získava náš duch najhlbší pokoj...

Pri pohľade na dnešný stav ľudských vecí sa preto môžeme pýtať: Či otravné zmätky vo všetkých oblastiach života - v myslení, v mravoch, v sociálnej a politickej oblasti národov a sveta - sú len zjavom negatívnym, alebo prinášajú aj čosi pozitívne? Existujú obdobia dejín, ktoré sa ponášajú na letné popoludnie, keď sa nepohne ani lístok na strome. Sú to šťastné doby. Ale stávajú sa ľahko nudnými a uspávajú ľudí i národy. O dejinách sa vtedy iba číta, ale dejiny sa neprežívajú. Ľudia sa dávajú ukolísať snom, že ľudské poriadky sú večné. Toto vedomie bezpečnosti hraničí až s opoväzivosťou. Je to často pokoj rozkladu.

Takéto obdobia sú však prekvapené, keď sa objaví znova neistota ľudských vecí a neistota ľudských dejín. Hrádze, ktoré vystavala ľudská ruka, sa naraz prelomia, sociálne vzťahy sa poprehadzujú, myslenie váha a blúdi, mravnosť sa obracia naruby, uplatňuje sa fyzická sila, ktorá mení a prešiva hranice štátov, berie životy, rúca stavby a prelieva krv. Po stálosti niet viac ani stopy. Nezabezpečenosť človeka máva žezlom nad národmi i nad svetom. Človek sa ocitá nad priepasťou ničoty. Toto otravné prekvapenie po období ticha prežili Gréci i Rimania...

Náš vek sa najmä od 19. storočia uspával istotou ľudských vecí, istotou rozumu a istotou poriadkov rozumom stanovených. A istotami vied a techniky. „Človek je od prírody dobrý,“ hovoril Rousseau. Pokrok sa rozvíja takmer priamočiario - hovorili iní. Veda preberie do rúk naše životy a všetko zabezpečí - utvrdovali ďalší. Boh je nepotrebný, náboženstvo je prežitok, nastáva doba rozumu a vedy - robili závery najnezodpovednejší.

Tieto názory boli čímsi horším než optickým klamom. V 20. storočí toto vedomie bezpečnosti bolo naraz strašným spôsobom otrávené a rozmetané a boli sme presadení akoby späť do čias úzkosti sveta spred tisícpäťsto rokov. Vo všetkých rovinách sme si naraz uvedomili, aký nezabezpečený je človek a jeho život. Ocitli sme sa v hľbokej kríze. V existenciálnej núdzi si uvedomujeme svoju nezaistenosť a neistotu. Toto vedomie preniklo už do nášho myslenia, do filozofie i do umenia. Jedných zvädza k nihilizmu, iných núti hľadať istotu ľudských vecí omnoho hlbšie než len v človekovi... Prichádzajú k presvedčeniu, že všetko hľadanie istoty života jednotlivca i ľudstva je hľadaním najhlbšieho základu sveta, je hľadaním Boha. Všetko ostatné je druhotné, všetko je odvodené a nestále. Jediný Boh je pôvodný, prvotný a stály, jedine na ňom možno budovať život osobný i sociálny, jedine na Bohu možno budovať dôveru, spravodlivosť, pravý pokrok a skutočnú istotu. Jediné Boh nás spája a zabezpečuje, jedine v ňom prekonávame všetku iracionalitu dejín a života, takže nie sme vydaní napospas slepému osudu.

Ján Chryzostom kardinál Korec „Sloboda ako dar - či záhuba?“

www.fara.sk/vistuk

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku